

A hátsó fényvisszaverő KÖTELEZŐ!

GÁL ISTVÁN

Figyelmet követelő jelenség: a különleges hátsó lámpacsoporttal utólag szerelt személygépkocsik egy részéről hiányzanak a hátsó fényvisszaverők. Hogyan történik mindez?

Szakmászerte közismert az optikai tuning, mint fogalom és jelenség. Ennek igen látványos módja az ún. designlámpák, tuninglámpák, átalakító lámpák alkalmazása. Ezeket az eredeti hátsó lámpacsoportok kiszerezését követően, azok helyére szerelik. E gyakorlat vadhajátása a hátsó fényvisszaverők mellőzése. Több gyártó készít ilyen lámpacsoportokat, köztük neves európai lámpagyártó cég is. A korrekt gyártmányok jel-

lemzői a következők. Az eredetivel megegyező elektromos csatlakoztatási és rögzítési mód, beépítésük nem igényel átalakítást, a műszaki tartalomnak megfelelő jóváhagyással rendelkeznek, valamint működés közben az előírt színnel világítanak. Továbbá alapvetően az eredeti funkciókat tartalmazzák, kivéve a fényvisszaverők továbbiakban ismertetendő sajátos alkalmazását.

A funkciók elhelyezkedése azonos lehet az eredetivel, de attól eltérően más belső elrendezéssel, más osztással is készülnek. Színösszhatás tekintetében gyártói szándék és piaci elvárás, hogy e lámpák megjelenése eltérő legyen az eredetitől. A záró burák lehetnek kétszínűek, általában a fehér, a piros, illetve a szürke különböző árnyalatainak párosításában, sok esetben szintelen, teljesen átlátszó vagy

áttetsző kivitelű felülettel kombinálva **1**, **2**. Gyártanak egyszínűeket is, jellemzően fehér, piros, kék, zöld, vagy a szürke különböző árnyalatai változatban, áttetsző kivitelben **3**, **4**.

Ismeretes az ún. „kristálylámpa, lexus lámpa” változat. Ez esetben a lámpát teljes felületen, vagy – valamely színnel kombinálva – részlegesen, egy ún. víztiszta, szintelen, átlátszó záró burra fedi. E burán áttekintve jól láthatók a szükségszerűen tagolt tükröző, és egyéb, szintén látványosan fonsorozott felületek **5**.

Természetesen követelmény, hogy bármilyen sajátos színösszhatás ellenére is, a funkciók működés közben kibocsátott vagy visszavert fényének színe az előírásnak megfelelő legyen. Ez biztosítható a lámpákban alkalmazott színes izzókkal, színszűrőkkel, színkeverést biztosító betétekkel. Készülnek olyan záró burák, melyek bizonyos fényviszonyok, illetve rálátási szög esetén egy adott jellemző színhatást biztosítanak a lámpáknak **6**. Azonban ez a színezés belülről átvilágítva érdemben nem módosítja az említett alkotórészek által meghatározott színeket. Más megvilágításban, más szögben szemlélve e lámpákat, a jellemző szín halványabb, és észlelhető a burák mögött a belső színezések **7**.

A csoportban egy „konok” funkció van, a piros színű hátsó fényvisszaverő, mely gondot okoz a lámpatervezőknek. A szintelen vagy piros átlátszó záró burra kivételével a fényvisszaverő előtt más színezés nem alkalmazható. Ezért e két színt nélkülöző kombinációk esetében gondot jelent a csoporton belüli fényvisszaverő kialakítása. A probléma egyszerű megoldása a lámpacsoporton kívül, a jármű alkalmas felületére történő felhelyezés **8**. Ez annyira kézenfekvő alkalmazás, hogy vannak piros színt is tartalmazó kombinációk, melyekbe nem építik be a fényvisszaverőt **2**. Ilyen konstrukciójú lámpákon nem tüntetik fel a fényvisszaverő jelét. A jel a külön felszerelendő egység önálló jóváhagyási jelcsoportjában található.

A hátsó fényvisszaverőt nem tartalmazó lámpákhoz – ilyenek láthatók a fotókon – a korrekt gyártók mellékelnek egy-egy jóváhagyott külön fényvisszaverőt, a felszereléshez szükséges kivitelben, illetve tartozékokkal. A rögzítés történhet a járműfelületre ragasztással, műanyag felületre akár csavarozással is. A hozzávalók megtalálhatók a csomagban **9**, de általában külön is beszerezhetők.

Mindezek ellenére az érintett járműveken megfigyelhető, hogy számos esetben nem szerelik fel a szükséges külön fényvisszaverőket **10**. Ennek lehetséges okai a tájékozatlanság, a nemtörődőmség, a felelőtlenség, valamint még egy „nyomás érv”. Ugyan, hogy néz ki egy zöld színű autón, a drágán vásárolt zöld tuninglámpa közelében egy piros fényvisszaverő?

A fényvisszaverőkre vonatkozó egységes feltételeket meghatározza az ENSZ-EGB 3. számú Előírás. A fényvisszaverők beépítésére vonatkozó egységes feltételek pedig az ENSZ-EGB 48. számú Előírásban találhatóak. Mindezekben meghatározott műszaki követelményeket, a 97/836/EK határozat, a 2007/46/EK irányelv, valamint a 661/2009/EK rendelet alapján, az Európai Közösség is beépítette a közösségi jogba. Továbbá a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet (MR) is a hivatkozott nemzetközi előírásokra alapozva határozza meg a vonatkozó követelményeket.

A fenti előírásokat összefoglalva, a hátsó fényvisszaverők alkalmazására vonatkozó követelmények tömören a következők. A személygépkocsikra hátul, az előírásoknak megfelelő és jóváhagyással rendelkező két darab piros színű fényvisszaverőt kell felszerelni, az elhelyezésre vonatkozó geometriai méretek (MR 71. §) figyelembevételével. Ha „TOP” felirat található a fényvisszaverőn, akkor az úgy szerelendő, hogy a felirat a visszaverő felület legmagasabb részén, és vízszintesen olvasható helyzetben legyen.

Fentebb hivatkozott nemzetközi előírások meghatározásában a fényvisszaverő rendeltetése a jármű jelenlétének jelzése a járműtől független fényforrás fényének visszaverésével, az e fényforrás közelében tartózkodó megfigyelő számára. Rendeltetésének megfelelő kialakításával a fényvisszaverő a sötétben jó előre jelzi a kivilágítatlan jármű jelenlétét.

A fényvisszaverő hiánya az adott jármű észlelhetőségét, azaz közlekedésbiztonsági jellemzőit jelentősen rontja, ennek következtében balesetveszélyes. Továbbá szabálytalan is, mert nem felel meg az MR 3. § (5) bekezdésben foglaltaknak, miszerint: „A forgalomban levő jármű kialakítása, felszereltsége és tulajdonságai csak abban az esetben változtathatók meg, ha a változás a jármű közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi jellemzőit nem rontja le. ...”

A potenciális balesetveszély miatt rendkívül fontos, hogy a vonatkozó jogszabályokat ismerő vizsgabiztos kollégák az ilyen „apró” részletekre a jövőben nagyobb figyelmet fordítsanak. Az érintett járművek soron következő műszaki megvizsgálásai alkalmával, kellő odafigyeléssel fokozatosan kiszűrendő és megszüntetendő ez a balesetveszélyes, és egyben szabálytalan gyakorlat, annak okán, hogy a hátsó fényvisszaverő **KÖTELEZŐ!**

A szerző kijelenti, hogy szándéka a balesetveszélyes gyakorlat megszüntetése, nem pedig a lámpacsere ellenzése vagy támogatása. Írása nem állásfoglalás a tekintetben, hogy e cserék engedélyezhetők, engedélyezendők, vagy sem. ■